

MAT-13440 Laaja matematiikka 4

Esimerkkitentti/2010

Ei kirjallisuutta, muistiinpanoja, taulukoita tai laskimia mukana!
Perustele kaikki väitteesi!

1. Osoita oikeaksi tai vääräksi:

a) Jos jonot $\{\mathbf{x}_k\}$ ja $\{\mathbf{y}_k\}$ ovat $\mathbb{R}^n$:n suppenevia jonoja ja

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \mathbf{x}_k = \mathbf{x}, \quad \lim_{k \rightarrow \infty} \mathbf{y}_k = \mathbf{y}, \quad \text{niin } \|\mathbf{x}_k + \mathbf{y}_k\| \leq \|\mathbf{x}\| + \|\mathbf{y}\| \text{ kaikilla } k.$$

b) Äärellisen joukon $\{\mathbf{a}_1, \dots, \mathbf{a}_m\} \subseteq \mathbb{R}^n$ komplementti on avoin.

2. Tutki, onko funktiolla $f: \mathbb{R}^3 \setminus \{(0,0,0)\} \rightarrow \mathbb{R}$,

$$f(x, y, z) = \frac{xy - z^2}{x^2 + y^2 + z^2}$$

raja-arvo, kun $(x, y, z) \rightarrow (0, 0, 0)$? Myönteisessä tapauksessa laske kyseinen raja-arvo.

3. Olkoon $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ jatkuvasti differentioituva. Millä ehdoilla (jos millään) on olemassa piste $\mathbf{x}_0$, jossa suunnatulle derivaatalle pätee

a) $\frac{\partial f}{\partial \mathbf{p}}(\mathbf{x}_0) > 0 \quad \forall \mathbf{p} \neq \mathbf{0}$,

b) $\frac{\partial f}{\partial \mathbf{p}}(\mathbf{x}_0) \geq 0 \quad \forall \mathbf{p} \neq \mathbf{0}$?

4. Laske yhdistetyn kuvauksen $\mathbf{g} \circ \mathbf{f}$ derivaatta (Jacobin matriisi) pisteessä $(1,0)$, kun

$$\mathbf{f}(x, y) = \begin{bmatrix} x + 2y \\ x^2 - y^3 \\ y^4 \end{bmatrix}, \quad \mathbf{g}(u, v, w) = \begin{bmatrix} u^{10}v + w^2 \\ u - v^{10} \end{bmatrix}.$$

5. Hae funktion $f(x, y) = 2x^2 - y^3 - 2xy$ kriittiset pisteet ja tutki niiden laatu (eli että ovatko lokaaleja maksimi- vai minimikohtia vai satulapisteitä).